

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษา การดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและกำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำกับข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรจากผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม หมู่บ้านละ 1 คน จำนวน 227 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 227 คน (ข้อมูล : ที่ทำการปกครองอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2550)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากผู้ใหญ่บ้านทั้งหมดในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 227 คน โดยวิธีหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ (Yamane. 1975 : 727)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยกำหนดค่าดังนี้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น

$$n = \frac{227}{1 + (227 \times (0.05)^2)}$$

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{227}{1.5675}$$

$$n = 145$$

ได้จำนวนประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 คน

2.2 เนื่องจากในแต่ละหมู่บ้านมีผู้ใหญ่บ้าน 1 คน ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ใหญ่บ้านทุกคนในหมู่บ้านเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 227 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple random sampling) กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน จึงใช้วิธีการเขียนชื่อผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านลงในกล่องแล้วจับสลากชื่อผู้ใหญ่บ้านครั้งละ 1 ใบ ได้ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 145 คน กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านที่จับสลากได้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รวมทั้งสิ้น 145 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามข้อเท็จจริง จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคำถามที่ใช้มาตรวัดส่วนประมาณค่า กำหนดอำนาจจำแนกออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านใน
เขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน
ดังนี้

- 2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาค้นคว้า
- 2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับการดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด
- 2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

การหาคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่
 - 3.1.1 นางอัมพร วงวาส (ค.ม.) สาขาหลักสูตรและการสอน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
 - 3.1.2 นางอรวรรณ นุตะดี (รป.ม.) สาขานโยบายสาธารณะ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
 - 3.1.3 นางวรรณวดี รัตนพรหมรินทร์ (ศศ.ม.) สาขารัฐศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัย

3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขและเสนอคณะที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง แล้วตรวจสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ใหญ่บ้าน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ใหญ่บ้าน
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ใหญ่บ้านในวันประชุมประจำเดือน โดยขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ใหญ่บ้านดำเนินการตอบแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามคืนผู้วิจัยในวันประชุมประจำเดือนในครั้งต่อไป

การจัดกระทำกับข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสตามแบบลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อกำหนดไว้ 5 ระดับให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ระดับดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับดำเนินงานมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับดำเนินงานน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

4. แบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยร้อยไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือหาความเชื่อมั่นใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค
2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
3. การวัดระดับการดำเนินงาน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ การวัดค่ากลางข้อมูลค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. การทดลองสมมุติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นระดับดำเนินการจำแนกเป็น
 - 4.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นแบ่งกลุ่มตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ ได้แก่ t – test
 - 4.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นแบ่งกลุ่มตามอายุและระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ F – test (One – Way ANOVA) กรณีพบความแตกต่าง ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบหาคู่ โดยวิธี แอล เอส ดี (LSD : Least Significant Difference)
 - 4.3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ โดยวิเคราะห์ความถี่และบรรยายเนื้อหา